

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon sz. 229)
Fiume, Giadinata del Sasso Bianco 3., I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre... 24 kor. — Negyed évre... 6 kor.
Fél évre..... 12 kor. — Egy óra..... 2 kor.
EGYES SZÁM ÁRA FIUMEBAN 6 FILLÉR:
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fl.

Az orosz vezérkar számárságai.

Nem ismerjük az orosz vezérkart, ki dirigálja az orosz csapatmozdulatokat, de most már két világra szóló ostobaságot követett el. Az első volt a félelmetesnek kinevezett szerb Timók divízió magyar területre való hajszolása, mely orosz parancsra történt és a hadosztály teljes megsemmisítésére vezetett. A kárpáti szorosokról megfedkeztek a muszkák, elfelejtették, hogy azon csak bejönni lehet, de visszamenni nem!

Levizsgázták a nagy vezérkaruk, mikor mint a juhokat csak nekihajtotta a szorosoknak ágyukkal, szerelvényekkel, mindennel, ami mind becses annak, aki megtudja tartani majd magának.

Ez a valaki mi leszünk.

Vagy valóban azt hitték az istenfélő oroszok, hogy Magyarország világszerte páratlan természeti erővonalát csak úgy hagyják, amikor azt százezer emberrel örök időnkig meg lehet védeni milliós hadseregek ellen?

Azt hitték a nagy süveges szarmaták, hogy közel 3 milliós hadseregünkből nem akad százezer ember arra, hogy eltávolítsa a könnyű beütés hadiszégyenét s megmentse Magyarországot egy orosz seregjárás mindent elpusztító káraitól!

Nagyon is hiszékenyek voltak akkor, ti nagy süvegű szarmaták.

Hiszen fellázadt volna Magyarország!

A Timók-divízió is azt hitte, hogy Budapestre vezet az útja, pedig sokkal meszebbre vezetett, abba a fekete országba, amelyikbe csak „bemenet” van, de kijövet többé soha. Nem számítva a nagy feltámadást. Az egér is megmássza az egérfogót s ki boldogabb nála, amikor egy fejgrással belemélyed a drótbírodalomba. Hanem aztán, aztán!

Amilyen egyszerű volt a beugrás, olyan komplikált a többi. Az az érdekes, hogy nálunk is akadtak, kik megijedtek. De nem soká tartott ijedtségük, s annál szebb volt mosolygó ébredésük. Az öreg Kárpát maga

roppant volna össze sziklabordáival, ha az ő kedves ezer éves lakóját a völgyben baj fenyegette volna.

Ismeri ő az ő szorosait. Odaültetve egy bóbiskoló hordár keresztül tudja rajtuk tenni gánvesztő lábát s ha egy kissé félremegy, az odatámasztott székje elég, mert aki át akar rajta ugrani, halálugrást tesz.

Bekergették a jó öreg muszkát s a genialis orosz vezérkar ráparancsolta, menjenek akár Debrecen, akár Budapest felé.

Vagy éppen a szerb határhoz. Van ott, hej, mit látnia!

De csakhamar toppantottunk, hogy állj! S mikor ezt toppantottuk, nemesak a nagy csizma, a lélegzet is megállt. Futottak, amerre lehetett és most meg se állhatnak, amíg kívül nem kerülnek Bukovinából, Galiciából. Szükség lesz a csapatokra muszka földön, ahol több sikerrel operálhatnak véreik ellen az orosz csapatok, mint a monarchia területén.

Megindult az új offenzíva.

A német-osztrák-magyar szövetséges seregek. - A német offenzíva sikerei. - Antwerpen ostroma. - A londoni rejtézés. - Az adriai uszó aknák ügye.

Az északi harc térről az az örvendetes hír érkezett, hogy offenzívába léptünk az egész vonalon és erélyes fellépésünket nyomban követte az oroszok visszavonulása. Seregeink több helyen jelentős sikereket értek el az ellenséggel szemben. A nyugati harc téren is erősen verik a németek a franciákat, Antwerpen ellen pedig három oldalról nyomul az ostromló német hadsereg.

A galíciai offenzíva nagy hatást gyakorolt az olasz katonai körökre is. Olaszország egyébként kérdést intézett a monarchiához az adriai uszó aknák miatt, de ennek a kérdésnek teljesen barátságos a jellege és gondolni sem lehet rá, hogy ebből konfliktus keletkezhetne a monarchia és a velünk szövetséges Olaszország között.

Legujabb távirati értesüléseink a következők:

BOMBA A MONTENEGRÓI TRÓN-ÖRÖKÖSPÁR ELLEN.

BUDAPEST, okt. 2. (M. T. I.) Tegnap, amikor Danilo montenegrói trónörökös a feleségével hajón Antiváriban érkezett, egy osztrák-magyar aviatikus bombát vetett le a hajóra. A bomba nagy kárt tett a hajóban, de a trónörökös pár sértetlen maradt.

GYÖRGY HERCEG ÁLLAPOTA SÜLYÖS.

BUKAREST, okt. 2. Nisi távirat jelenti, hogy György herceget, aki a minap a csatáren megsebesült, ma Nisbe szállították. A herceg állapota sulyosbodott; alkalmasint műtétet is kell rajta végezni.

AVIATIKUSAINK BOMBÁZTAK CETTINJÉT.

BUDAPEST, okt. 2. A zárai „Hrvatska Kruma” című lap írja, hogy néhány osztrák-magyar aviatikus a levegőből bombázta Cettinjét.

A SZERBEK NEM REMÉLNEK GYŐZELMET.

BUDAPEST, okt. 2. (M. T. I.) A szerbek erősítéseket küldtek novibazári, kragujeváci, svilainaci, kosevaci és posareváci hadállásainak. Ez a szerbek második és utolsó védvonala. SZOFIA, okt. 2. Az „Ultra” című lap közli, hogy Szerbiában nagy ütközet áll küszöbön. A szerbek nem remélnek győzelemben, mert hadseregük kimerült.

OLASZORSZÁG HANGULATA.

ROMA, okt. 2. (M. T. I.) A galíciai osztrák-magyar offenzíva az itteni komoly katonai körökre is erős hatást tett. A németek fellépésében az osztrák-magyar katonai helyzet lényeges könnyebbülését látják. A lapok — még az irredentista szelleműek is — sokkal enyhébben írják.

OROSZORSZÁG NEM TÉRIT GALICIABAN.

ZÜRICH, okt. 2. (M. T. I.) Pétervárról megcáfolják azt a hírt, hogy a szent szinódus a még ugyancsak korai galíciai vallási propaganda eszméjével foglalkozna és Eulogius zitomiri püspököt térítésre kiküldte volna.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

GRAND CAFE' BORSA

FIUME - Baccich palota
ESTENKENT AZ ABBAZIAI CZERNY-
NÉGYES-HANGVERSENY.

Az adriai uszó-aknák.

BERLIN, okt. 2. (M. T. I.) A Lokalanzeiger cenzurázott római jelentése szerint az olasz kormány barátságos kérdést intézett a bécsi kormányhoz az adriai uszóaknák dolgában. A kérdés rendkívül udvarias és egyáltalában nem tiltakozás. Ausztria-Magyarország az ügyet a lehetőség szerint barátságosan fogja kezelni. Egyáltalában nem kell attól tartani, hogy ebből az ügyből bonyodalmak lesznek.

ROMA, okt. 2. (M. T. I.) A tengerészeti hivatal a Minerva és Penelope hadihajókat küldte ki az adriai uszóaknák kihalászására.

A német offenzíva sikerei.

BERLIN, okt. 2. (M. T. I.) A német nagy vezérkar jelenti éjjel 1 óra 10 perckor: Szeptember 30-án kiragadtuk a franciák kezéből Roye és Frenoy magaslatokat, melyek Noyontól északnyugatra fekszenek. Saint-Michieltől délkeletre október elsején visszautasítottuk az ellenségnek Toul felől intézet támadásait. A franciáknak eközben nagy veszteségeik voltak.

Antwerpen ellen eredményesen folytatjuk a támadást.
A keleti hadszíntéren nincs változás.

Antwerpen ostroma.

ROTTERDAM, okt. 2. (M. T. I.) Antwerpen ostroma serényen folyik. A negyvenkettősök itt is megteszik a magukét, annál is inkább, mert a számukat szaporították.

AMSZTERDAM, okt. 2. (M. T. I.) Mecheln közelében a németek több várost elfoglaltak. Ezekből a városokból és Antwerpenből sok ezer belga Hollandiába menekült. A németek három oldalról nyomulnak Antwerpen ellen, a lakosaitól elhagyott Alost, Dondermonde és Mecheln felől, míg belőlen Tarnhoutnál igyekeznek az előnyomulást kikényszeríteni.

A ZABERNI AFFÉR HŐSE NEM ESETT EL.

BERLIN, okt. 2. (M. T. I.) A Vossische Zeitung közli, hogy a zaberni afférből ismeretes Reuter ezredes levelet írt Chemnitzbe lakó nővérenek, melyben megegyezik az eléstéről szóló híreket. Azt írja, hogy a maubeugei gyilkos harcban egy gránát robbant fel a közvetlen közelében. A körülötte álló tisztek igen sokan megsebesültek, ő azonban sértetlen maradt. A legutóbbi harcokban ismét halálos veszedelem környékezte, kilőtték alóla a lovát, ő azonban itt is sértetlen maradt.

CLEMENCEAU A KORMÁNY ELLEN.

GENF, okt. 2. (M. T. I.) Clemenceau immár a harmadik cím alatt adja ki a lapját, melynek most L'homme enchainé (megláncolt ember) a címe. Ebben is folytatja éles kritikáját a kormány ellen, mely Clemenceau letartóztatását követeli, Páris azonban tapsol neki.

HABORU A GYARMATOKON.

BERLIN, szept. 2. (Corr. Bureau.) A Wolff-ügynökség jelenti Koppenhágából: A japán követ közzétette a japán kormány tegnap érkezett egyik táviratát, mely szerint a japánok e hó 26-án megtámadták a németeket a Paisho és Li-tsun folyók közötti megerősített pozíciókban.

EGY ÖSZINTE OROSZ HANG.

BERLIN, okt. 2. Egy orosz udvari méltóság, akit a háboru kitörésekor itt tartóztattak, kijelentette egy lapudósító előtt, hogy az oroszok győzelme katasztrófát zudítana az egész nyugateurópai kultúrára. Miklós cár igazi despota, aki csak reakciós besugásokra hallgat. A reakciós nyomás alatt teljesen elzüllene az orosz nép is.

TILTAKOZÁS OSTENDE BOMBAZASA ELLEN.

AMSZTERDAM, okt. 2. (M. T. I.) A belga kormány tiltakozott a német aeroplánok ostendei bombavetése ellen, a németek azonban jogosnak tartják eljárásukat, kijelentvén, hogy Ostende előtt erőd áll és Ostende az angoloknak kikötőhelyül szolgál.

LONDON HALÁLFÉLELME.

LONDON, okt. 2. (M. T. I.) A városra es-ténként teljes sötétség borul. A Westminster órája nem világít, az utcai világítás is a legminimálisabbra szorul, csupán a Charinge Ross-ról világítja be egy fényszóró a láthatárt, amint a Zeppelin-légihajót keresi, melynek meg-érkezését kikérhethetlenné mondják.

OROSZOK A NÉMET UDVARIASSÁGRÓL.

KOPENHÁGA, okt. 2. (Corr. Bur.) A „Tagbladet“ jelenti Stockholmból, hogy ott igen sok orosz szállt meg, akik német fürdőhelyekről jöttek. Az oroszok a legnagyobb elragadtatással nyilatkoznak a német népről, amely a háboru ellenére is udvariasan bánik velük. Az oroszok megígérték, hogy házájukban sem fogják elmulasztani a németekről való megemlékezést.

KANADAI MINISZTER A HARC-TÉREN.

BÉCS, okt. 2. Montrealból táviratoz-zák, hogy Higués hadügyminiszter lemondott, mert részt akar venni a franciaországi csatákban. A miniszter az expedíciós se-rgelgel indul Európába.

AKNÁKAT KERESNEK AZ OLASZ VIZEKEN.

ANCONA, okt. 2. A tegnap reggel Jesiből felszállt M. 3. nevű kormányozható légihajó egész napon át csekély magasságban repült a partok mentén, hogy aknákat keressen. Termo-liban és a Po-torkolatánál egy-egy aknára bukkantak, Pesaróban három láttak.

RIMINI, okt. 2. Velencéből torpedóhajókat várnak, amelyek a tengerből kihalászott aknákat fogják leszerelni. Halászkok tegnap ismét találtak két uszóaknát.

AZ ANGOL-FRANCIA FLOTTA A TENEDŐI VIZEKEN.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 2. (Corr. Bureau.) A portához jött értesítések szerint az egyesült angol-francia flotta a porta lépéseit következtében elhagyta a Dardanellákat. Más oldalról azonban azt jelentik, hogy az angol-francia flotta a tenedői vizeken cirkál.

MIERT ZÁRTAK EL A DARDANEL-LÁKAT.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 2. (Corr. Bur.) A Tanin írja, hogy az angol és francia flották a Dardanellák előtti török vizeken való cirkálásuk által megsértették a népjogokat, minthogy Törökország kihirdette semlegességét. A Dardanellák teljes elzárására különben a következő eset adott okot: A franciák és az angolok feltartóztat-tak egy török torpedóhajót és a parancsno-kot azzal fenyegették meg, hogy hajóját el-súlyesztik, ha vissza nem tér a szorosba. A

torpedóhajó visszafordult és az angol és francia hadihajók is megindultak utána. Er-re a Dardanellák katonai parancsnoka utasítást kapott a szoros teljes elzárására.

A TÖRÖK PARTOK ELZÁRÁSA.

ROTTERDAM, okt. 2. (M. T. I.) A török kormány közölte Angliával, hogy nem csak a török partokat zárta el aknákkal, hanem a kis-ázsiaiakat is. A Morningpost értesülése szerint a Dardanellák előtt álló angol hajóraj tizenki-lene hadihajóból áll.

OLASZORSZÁG NEM SZÁLLTA MEG VALONÁT.

ROMA, okt. 2. (Corr. Bureau.) A Stefani-ügynökség jelenti: Egyes lapok azt a hírt közli, hogy olasz csapatok megszállták Valonát. Ez a hír minden alapot nélkülöz.

LEFOGLT NORVÉG GÖZÖS.

KRISZTIANIA, okt. 2. (Corr. Bureau.) A „Bennestrat“ nevű norvég gőzöst szeptember 29-én az Atlanti-óceánon francia hadihajók fel-tartóztatták és Brestbe vontatták.

A ROMÁN SZENÁTUS ELNÖKE BERLINBEN.

BERLIN, okt. 2. (M. T. I.) A román szenátus elnöke ideérkezett.

A moratorium meghosszabbítása.

A „Budapesti Közlöny“ tegnapi száma közölte a minisztériumnak a moratorium meghosszabbításáról szóló rendeletét.

A moratorium e rendelet szerint is csak az olyan pénztartozásokra terjed ki, melyek augusztus 1-e előtt kötött ügyleten vagy augusztus 1-e előtt keletkezett más magán-jogi jogcímen alakulnak. A rendelet a moratoriumot ismét csak két hónappal hosszab-bitja meg, még pedig úgy, hogy a szeptem-ber 30-ig lejárt tartozások mind november 30-ig halasztatnak el, az októberben és no-venemberben lejárt tartozások pedig a lejá-rattól számított két hónapi halasztást kap-nak.

Az új rendelet összefoglalja az eddigi moratorium-rendeletek összes szabályait, ideértve a kétoldalu szerződések teljesítésé-re vonatkozó szabályokat is. A lényegesebb és kiemelkedőbb eltérések az eddigi és az új moratorium között a következők:

Az új rendelet szerint mindennemű kamatot, amely augusztus 1-nél nem régebb idő óta folyik, a moratorium ideje alatt is fizetni kell. Ez a lejárt váltók után fizeten-dő (késedelmi) kamatokra is áll.

Uj tőkétörlesztést a rendelet a követe-léseknek két csoportjára ír elő. Fizetni kell a moratorium alatt az augusztus 1. előtt végzett ugynevezett szellemi munkateljesít-mények után járó költségekből és díjakból a lejárt tartozás 25 (huszonöt) százalékát; idetartoznak az orvosi, ügyvédi, mérnöki, írói és művészi, alkuszi, közvetítői és ügy-nöki díjak is. Fizetni kell továbbá: az au-gusztus 1. előtt szállított áruk és más ingó-dolgok lejárt vételárát és az augusztus 1. előtt végzett ipari munkateljesítvények le-járt ellenértékét október 15-től és a mennyi-ben később járna le a tartozás, a lejáratról számított havi 10 százalékos részletekben.

A pénzügyi betétek kifizetésének to-vábbi felszabadításáról a rendelet a követ-kező irányokban intézkedik:

A folyószámláról járó betétekről a be-tevő az eddigi kereteken felül a moratorium alá nem eső annuitások és biztosítási díjak fizetése céljából, valamint a moratorium

Az idegen- saison

kimaradása miatt
az összes raktáron levő
nyári árúkat
rendkívül olcsó áron
adjuk el!

Crepp mille-fleur à
60 fillér.

Cotton-laine, mos-
ható színekben à
40 fillér.

Marquiset mille-fleur
à 50 fillér.

Batist - blúzok, me-
lyek azelőtt 10-
12 koronába ke-
rültek, 4.—, 5.—
és 6.— koronáért.

Weiss M.

Fiume

CORSO 11 szám



KÖZÉPISKOLAI VIZSGARA
előkészít tanárt vagy középiskolai, felsőbb-
osztálybeli tanulót keresek. Cim a kiadóhi-
vatalban. 2688.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

Faraktár. Fűrészelt, ácsolt, hasított és gömbfák; minden minőségben és terjedelemben; asztalosok célokra; fenyő, luc-, jászor-, tölgy, jegenye-, hárs-, dió-, cseresznye- stb. fák; továbbá bükkfa. nyers és gőzölt állapotban. Ajánlom cégemet építészek, mérnökök, birtokosok, intézetek, és iparvállalatok figyelmébe. Elvállalok szállításokat Fiuméba és környékére saját fuvarommal, valamint hajón és vasuton minden állomásra. **Pavlović Drag., Fiume, Fakivitel, Iroda és raktár: Delta. Telefon 381. Sürgőnycim: Pavlović.**

Magyar vendéglő

FIUME, Riva Szápáry 6. szám.

Tekintettel a háborus viszonyokra
AZ ÉTLAPARAKAT MÉRSEKELTEM
és az étlapszerinti abbonoment árát szemé-
lyenkint: ebéd és vacsoráért

K. 64-re leszállítottam.

A söntésben polgári sör és magyar bo-
rok. Szíves pártfogást kér

Liebermann I.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-
re vasuti állomástól.

Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Ma és mindennap:

:: Kezdetre pontosan este fél 9 órakor. ::

Nagy művész-esték a szerződötet elsőran-
gu attrakciók és Burg Henrik kómikus
felléptével.

Előadás után kedélyes együttlét előadások-
kal és parkettáncal.

Velence Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek
találkozó helye.

— Estéknként zenohangverseny. —

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések
vagy egyes butordarabok készpénzen vagy
könnyen teljesíthető részletfizetésre is.

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

„KANTRIDAI“ fürdő vendéglőt

Kert a tengerparton.

A világhírű Ujvidéki Énekes és Zenegyület
hangversenye!

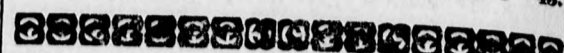
Fedett helyiség rossz időjárásakor! Kifogás-
talan kiszolgálásról s szolid árákról biztosít
Csarda Adolf, vendéglős.

Fontos malom- és fűrésztulajdono- soknak!

Bőr- és szövött-szijjak olcsó beszerzési for-
rása, Bőrkorongok, Transmissziók, Malom-
kövek, Mindennemű csomagolások, Szerszá-
mok, Smirglikorongok, Gép- és Hengerola-
jok.

„STANDARD“ MŰSZAKI KERESKE-
DELMI R.-T.-nál

Adria Palota, Riva Szápáry Telefon 3-43.



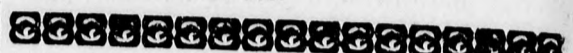
Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a-
zonnali és exakt elkészítésére. Kapható min-
den gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszer-
panok, az összes ásványvizek, toalettcikk-
szépitőszerek stb. stb.



Klotilde

főhercegnő, szálló és étterem
Cirkvenica

Modern szobák. Kitünő kony-
ha és pince. Elsőrendű szalon-
sör. Uj magyar tulajdonos
Buchhoffer György.

Fiumei első magyar rizshántoló és
rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.



VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik

Hotel Hungaria Szálloda

FIUME, a Pályaudvar közelében

Viale Fr. Deák és Grad. del Sasso Bianco sarkán.

Olcsó napi és hónapos szobák. — Polgári étterem.

— Elismert izletes konyha. — Magyar borok, kö-
bányai sör. — Mérsékelt árak.

Tekepálya a hét néhány napjára még elő-
jegyezhető!

ZONGORA ÓRÁT AD

legujabb módszer szerint, jutányosan Denk-
né, Via A. Manzoni 2. II. em. 9. Megbeszé-
lés 12-3 óra között.